

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ

Педько М.О.

студентка IV курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Пахомов В.В.

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри СМП юридичного факультету

Сумського державного університету

Європейська інтеграція України передбачає забезпечення ефективного функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист.

Основним напрямком природоохоронної діяльності є державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства, раціональним використанням природних ресурсів, екологічної та, у межах компетенції, радіаційної безпеки. В системі Міністерства екології та природних ресурсів України на даний час державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства на території України здійснює Державна екологічна інспекція України та її територіальні органи. Слід звернути увагу на те, що система органів контролю в Україні є досить складною. Ці органи мають різну організаційну форму та правовий статус у системі органів виконавчої влади. На сьогодні підрозділи контролю створюються і функціонують як самостійні структурні підрозділи в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, а при необхідності - в органах, що належать до галузі їх управління. У теперішній ситуації одним із найважливіших пріоритетів держави, підґрунтям екозбалансованого розвитку країни мало б стати запровадження ефективної системи природоохоронного нагляду. З метою усунення дублювання контролюючих функцій між Державною екологічною інспекцією України та Державною інспекцією сільського господарства України, Держрибагентством України, Держлісагентством України; Державну інспекцію сільського господарства було ліквідовано, а її функціями було наділено Державну екологічну інспекцію. При цьому законодавцем не визначено механізми впливу Державної екологічної інспекції України на сільськогосподарську сферу.

Теоретичну основу даного дослідження становлять праці таких вчених-юристів: М.С. Студенікіна, Я.А. Здір, О.Ф. Андрійко, Н.В. Лебідь, О.Я. Лазора та інші.

Метою роботи є аналіз реформування Державної екологічної інспекції України визначенням концепцій щодо якісного удосконалення в даній сфері.

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України Державна екологічна інспекція – центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів України[1].

Держекоінспекція України входить до системи органів виконавчої влади та утворюється для забезпечення реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Відповідно до абзацу 7 пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» передбачено покладання функцій Державної інспекції сільського господарства України із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання

земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів – на Державну екологічну інспекцію України[3].

За 2015 рік було відповідно до «Концепції реформування Державної екологічної інспекції» законодавцем було заплановано вчинити ряд дій стосовно діяльності Державної екологічної інспекції, а саме:

- підготувати та схвалити план заходів з реалізації Концепції із зазначенням строків здійснення заходів та виконавців;

- розробити проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію центральних органів виконавчої влади» та подати на розгляд Кабінетові Міністрів України щодо усунення дублювання функцій при здійсненні державного контролю у сфері охорони використання та відтворення лісів, мисливського господарства та полювання, охорони, використання та відтворення рибних та інших водних біоресурсів між Держекоінспекцією, Держлісагентством та Держрибагентством;

- розробити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів»;

- розробити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації системи центральних органів виконавчої влади»;

- внести зміни до Положення про Державну екологічну інспекцію України, в якому врахувати функції та повноваження, які передаються Держекоінспекції України від інших центральних органів виконавчої влади;

- провести організаційні заходи з переведення працівників Держсільгоспінспекції, Держлісагентства та Держрибагентства у штат Держекоінспекції України;

- провести необхідні зміни в організаційній структурі Держекоінспекції України, у тому числі шляхом вивільнення працівників та оптимізації штату.

На другому етапі (2016 рік) передбачається:

- здійснити інституційні, законодавчі та функціональні перетворення після прийняття законодавчих актів про відповідні органи, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів України;

- здійснити організаційні заходи, спрямовані на стале, ефективне та злагоджене функціонування системи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.[4]

При цьому, фактично, за 2015 рік поставлені завдання не були виконані в повній мірі. Основним недоліком є те, що штат Держекоінспекції було скорочено на 20%, що суттєво ускладнює виконання покладених на них додаткових функцій, делегованих після ліквідації Держсільгоспінспекції. При цьому штат Держсільгоспінспекції був ліквідований без подальшого їх переведення до Держекоінспекції.[2]

Тож, у зв'язку з вищевикладеним матеріалом станом на 2016 рік законодавець суттєво розширив обов'язки Держекоінспекції, при цьому:

- не визначено механізм здійснення Держекоінспекцією нових покладених на неї повноважень;
- скорочення штату Держекоінспекції також негативно впливає на якість її роботи;
- фахівці з Держсільгоспінспекції були звільнені без подальшого їх працевлаштування до установ, яким було делеговані функції Держсільгоспінспекції.

Висновок:

По-перше – було покладено на Держекоінспекцію додаткові функції, які до цього виконувала Держсільгоспінспекція. При цьому, не було проведеного якісного комплектування штату, що призводить до дисбалансу, оскільки функції фахівців та працівників Держсільгоспінспекції виконують особи, які не є компетентними в даній галузі, що негативно впливає на якість виконання Держекоінспекції свої прямих першочергових завдань. Така ситуація виникла в результаті часткового виконання даної Концепції, оскільки працівників потрібної галузі не було залучено до виконання колишніх функцій Держсільгоспінспекції, хоча даний орган виконавчої влади було ліквідовано.

По-друге - авторитет державних органів у сфері охорони навколишнього природного середовища залежить не лише від показників, виявлених порушень вимог природоохоронного законодавства, а і від довіри населення до природоохоронних органів, як захисників індивідуальних та суспільних інтересів громадян, їх конституційного права на чисте довкілля та додержання контролюючими органами принципу верховенства права та якісного виконання ними своїх функцій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Положення про Державну екологічну інспекцію України [Електронний ресурс] :Указ Президента України №454/2011 від 13.04.2011р.-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/454/2011>

2. Постанова Кабінету Міністрів України Про ліквідацію територіальних органів Державної інспекції сільського господарства [Електронний ресурс] №447від 30 червня 2015 р.-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/447-2015-%D0%BF>

3. Постанова Кабінету Міністрів України Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] від 10 вересня 2014 р.- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF?nreg=442-2014-%EF&find=1&text=&x=5&y=2>

4. Державна екологічна інспекція України, Офіційний сайт [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://dei.gov.ua/2012-01-22-11-53-44/2012-04-09-18-54-49/2623-kontsepsiya-reformuvannya-derzhavnoji-ekologichnoji-inspektsiji-ukrajini-proekt.html>

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

Петренко В.О.

студентка III курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Чурилова Т.М.

к.ю.н., доцент кафедри СМП юридичного факультету

Сумського державного університету

За останні десятиліття кількість туристів у світі неухильно зростала і досягла